

Patvirtinta
Neįgaliųjų reikalų departamento
prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
direktoriumi 2013 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. V-11

NEĮGALIŪJŲ REIKALŲ DEPARTAMENTO PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS ANTI-KORUPCINĖ PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Antikorupcinė programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (Žin., 2002, Nr. 57-2297), Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. IX-711 (Žin., 2002, Nr. 10-355; 2009, Nr. 60-2346), Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu (Žin., 1999, Nr. 60-1945; 2006, Nr. 77-2975) ir kitais teisės aktais.

2. Ši programa skirta sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, užtikrinti korupcijos prevenciją ir užkirsti kelią korupcijos apraiškoms Departamento vykdomoje veikloje.

3. Neįgaliųjų reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Departamentas) Antikorupcinė programa pagrįsta bendradarbiavimo su visuomene, korupcijos prevencijos ir ilgalaikiškumo principais.

4. Antikorupcinė programa padės vykdyti kryptingą korupcijos prevencijos politiką, o programos įgyvendinimo priemonės padės užtikrinti skaidresnę, veiksmingesnę ir viešesnę Departamento valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiklą (toliau – darbuotojai).

5. Už Antikorupcinės programos ir jos priemonių įgyvendinimą atsakingas Departamento direktorius. Antikorupcinės programos įgyvendinimo kontrolę vykdo Departamento direktoriaus paskirtas asmuo.

6. Už Antikorupcinės programos priemonių įgyvendinimą atsiskaitoma Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. spalio 5 d. įsakymu Nr. A1-267 „Dėl Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos antikorupcinės programos ir jos priemonių įgyvendinimo“ sudarytai komisijai kasmet iki balandžio 1 d.

II. APLINKOS ANALIZĖ

6. Korupcijos prielaidos:

6.1. galima išskirti tokias bendrąsias korupcijos prielaidas:

6.1.1. teisinės prielaidas, kurios apima teisės aktų netobulumą, dažną jų keitimą, kontrolės sistemų, teisinių procedūrų ir priemonių, elgesio kodekso valstybės tarnyboje nebuvimą bei atsakomybės už padarytus pažeidimus trūkumą ir kt.;

6.1.2. institucines prielaidas, kurios apima motyvacinės karjeros sistemos nebuvimą, neišplėtotas vidaus ir išorės audito sistemas, nepakankamai skaidrius sprendimų priėmimo procesus bei viešumą;

6.1.3. visuomenės pilietiškumo stokos prielaidas, kurios apima visuomenės požiūrio į korupciją neapibrėžtumą ir prieštarumą, nesipriešinimą korumpuotiems darbuotojams bei piliečių pasyvumą antikorupcinėje veikloje;

6.2. pagal Departamentui priskirtas funkcijas, kurias atlieka Departamento darbuotojai, specifinės korupcijos prielaidos apima:

6.2.1. kontrolės ar priežiūros funkcijų vykdymą;

6.2.2. valstybės biudžeto lėšų administravimą;

6.2.3. sprendimų, kuriems nereikia kitų valstybės ar savivaldybės įstaigų patvirtinimo, priėmimą;

6.2.4. neišsamiai reglamentuotas atskirų valstybės tarnautojų funkcijas, uždavinius, sprendimų priėmimo tvarką bei atsakomybę.

7. Departamentui nevykdant veiksmingos ir kryptingos antikorupcinės politikos, korupcija gali pažeisti visuomeninius santykius, dėl ko gali išryškėti tokios pasekmės:

7.1. gali sumažėti neįgaliųjų socialinės integracijos problemų sprendimo efektyvumas, didėti visuomenės nepasitikėjimas valstybės institucijomis;

7.2. gali atsirasti socialinė įtampa, kuri veikia šalies ekonomiką ir politinį stabilumą;

7.3. gali sumažėti piliečių pasitikėjimas valstybe ir demokratija;

7.4. gali pablogėti viešojo administravimo kokybė.

8. Atsižvelgiant į šias pasekmes ir aiškiai suvokiant korupcijos reiškinių, galima numatyti veiksmingesnes korupcijos prevencijos priemones.

III. ANTIKORUPCINĖS PROGRAMOS MISIJA

9. Antikorupcinės programos misija – šalinti prielaidas korupcijai atsirasti ir plisti Departamente.

IV. TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

10. Svarbiausias Antikorupcinės programos tikslas - šalinti prielaidas korupcijai atsirasti, stiprinti korupcijos prevenciją ir užkirsti kelią korupcijos apraiškoms Departamento veikloje.

10. Tikslui pasiekti numatomi šie uždaviniai:

10.1. **Mažinti korupcijos tikimybę:**

10.1.1. vadovaujantis galiojančiais teisės aktais nustatyti korupcijos pasireiškimo tikimybę Departamente;

10.1.2. esant korupcijos tikimybei, imtis priemonių sumažinti šią korupcijos pasireiškimo tikimybę bei imtis atitinkamų priemonių korupcijos pasireiškimo atveju;

10.1.3. analizuoti ir tobulinti teisinę bazę, skiriant ypatingą dėmesį teisės aktams, reglamentuojantiems kontrolės ar priežiūros funkcijų vykdymą, atskirų valstybės tarnautojų funkcijas, sprendimų priėmimo tvarką bei atsakomybę, priėmimą sprendimų, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo, kadangi šios sritys yra priskiriamos prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė;

10.2. **Užtikrinti teisės aktų skaidrumą:**

10.2.1. kasmet peržiūrėti ir išnagrinėti iš fizinių ir juridinių asmenų gaunamus skundus (prašymus, pareiškimus ir k.t.) korupcijos požiūriu, o juos išanalizavus, suformuluoti pasiūlymus dėl Departamento teisės aktų tobulinimo;

10.2.2. vertinti antikorpuciniu požiūriu departamento rengiamų teisės aktų, kuriuose yra didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, projektus.

10.3. **Pagal kompetenciją vykdyti korupcijos prevenciją:**

10.3.1. viešinti informaciją, susijusią su Departamento finansuojamų projektų paraiškų atranka, viešaisiais pirkimais;

10.3.2. bendradarbiauti su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir valstybės institucijomis, keičiantis turima informacija apie taikomas korupcijos priemones ir jų efektyvumą.

10.4. **Kurti antikorpucinę kultūrą:**

10.4.1. skelbti Antikorpucinę programą ir jos įgyvendinimo priemonių planus ir ataskaitas Departamento interneto svetainėje;

10.4.2. sudaryti galimybę fiziniams ir juridiniams asmenims anonimiškai ar neanonimiškai paštu, elektroniniu paštu, telefonu informuoti apie Departamento valstybės tarnautojų ir darbuotojų galimus korupcinio pobūdžio pažeidimus.

10.5. Didinti valstybės tarnautojų atsakomybę ir atskaitomybę:

10.5.1. išsamiai ir objektyviai išanalizuoti pranešimus ir pagrįstus įtarimus dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamos departamento valstybės tarnautojų ir darbuotojų veikos, o pasitvirtinus informacijai apie korupcijos faktą, pranešti atitinkamai korupcinius nusikaltimus tiriančiai institucijai bei pateikti pasiūlymus dėl departamento veiklos tobulinimo, kad būtų pašalintos prielaidos korupcijai atsirasti ir plisti;

10.5.2. siekti Departamente dirbančių asmenų viešųjų ir privačių interesų suderinamumo, užtikrinti priimamų sprendimų nešališkumą, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešajam interesui;

10.5.3. skatinti Departamento valstybės tarnautojus ir darbuotojus tobulintis kvalifikacijos tobulinimo įstaigose;

10.5.4. skatinti darbuotojus pranešti vadovybei savo įtarimus dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamos personalo veikos;

10.5.5. Valstybės tarnautojų registrai teikti informaciją apie valstybės tarnautojus, kurie įsiteisėjusiu galutiniu teismo nuosprendžiu yra pripažinti padarę korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, taip pat patraukti administracinę ar drausminę atsakomybę už sunkius tarnybinius nusižengimus, susijusius su Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimų pažeidimu, padarytus siekiant gauti neteisėtų pajamų ar privilegijų sau ar kitiems asmenims.

10.6. Užtikrinti efektyvų Antikorupcinės programos įgyvendinimą:

10.6.1. kasmet sudaryti Antikorupcinės programos įgyvendinimo priemonių planą, kuriame būtų nustatytos programos įgyvendinimo priemonės, laukiami rezultatai, vertinimo kriterijai, įvykdymo laikas ir atsakingi vykdytojai;

10.6.2. kasmet parengti ir pateikti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai Antikorupcinės programos įgyvendinimo priemonių ataskaitas;

10.6.3. esant pagrįstiems įtarimams dėl darbuotojų galimai įvykdytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, užtikrinti, kad būtų įgyvendinamas neišvengiamos teisės pažeidėjų teisinės atsakomybės principas.
